

От друга страна обаче, това присъствие на крадливостта има инструментално-самозащитен функционален заряд, доколкото чрез него се лансира известна дистанция от субектите на подобна черта. При това положение крадливостта се приписва на „другите от своите“, но тя не е собствена характеристика и тъкмо поради това трябва да се прехвърли мост между субекта на подобно орално или вербално заявление и „чуждите“ – субект на основателна дешифровка на тази порочна страна в характера на ромите като цяло.

Втората фрапираща характеристика е мързеливостта на циганите. Тук също има и адекватност, и предразсъдъчност в интерпретативността на нейното присъствие в портрета на ромите.

От една страна, видимостта на трудово-професионалната незаангажираност на ромите, текучеството им, ниската им професионалноквалификационна подготовка, липсата на трудова дисциплина, закрепостеността им към онези парцели в пространството на стопанския живот, които са дамгосани от клеймото на изискващи най-ниско подготвен и най-физически трудоемък маниер на изява, отсъствието на стабилна професионална мотивация и др. обективно и субективно детерминират основателността на подобно интерпретиране на циганите.

От друга страна, предразсъдъчността се свързва с известна неафиширана разлика в оценяващите и базисни критерии за мързеливостта на ромите в сравнение с тази на представителите на другите етноси. В случая не се взема под внимание цялата сложна и противоречива жизнена среда, социокултурната, или по-точно – субкултурната атмосфера, стереотипите на поведение, които ромското битие репродуцира в групов и персонален аспект, ценностната значимост на трудово-професионалната изява на човека и т. н. На практика се получава, че се сравняват сякаш представители на различни жизнени „светове“, личности с доста разминаващи се представи за „картината на света“, за ролята на личността в нейното възприемане или дообогатяване (а може и разрушаване).

Естествено, при една по-друга обстановка, в която и ромите биха имали възможност да скъсят социално-историческото изоставане, ценностно-нормативните дистанции, които ги делят от оста-